

کتابشناسی تیزهوشان از منابع آلمان (۸)

قابلیتها و استعدادهای خاص «قسمت سوم»

جواد اژه ای

در شماره سوم سال دوم و همچنین شماره اول سال سوم مجله دو قسمت از عناوین کتب و مقالات مرتبط با «قابلیتها و استعدادهای خاص» را همراه با چکیده آنها از منابع آلمانی به نظر تان رساندیم. در این شماره با آخرین قسمت این بخش آشنا می شوید.

○ ○ ○

○ آموزش خواندن به کودکان تیزهوش. چه کتابهایی مورد علاقه کودکان می باشند؟ مثالهایی برای مطالعه انتقادی.*
کلیدواژه‌ها: برنامه‌ها؛ تربیت فرامدرسه‌ای؛ پیش‌رسی در خواندن؛ تربیت تیزهوش؛ کودک تیزهوش؛ خواندن؛ سوادآموزی؛ آلمان
فدرال - برلین.

نویسنده ضمن بررسی «فعالیت‌های آموزشی فرامدرسه‌ای کودکان زودآموز ۶ تا ۱۰ سال» و ذکر دو نمونه از مصاحبه‌هایی که به عمل آورده است، گزارشی از کتب تخصصی مورد استفاده آنها همراه با یک ارزیابی مختصر، ارائه نموده است.

* Kohtz, Karin (۱۹۸۴). *Leseerziehung bei Hochbegabten Kinder. Was Kinder an Buechern moegen – Beispiele fuer kritisches Lesen.* (Reading training of gifted and talented children. What children like in books = examples of critical reading.) In: *Lehren und Lernen*, ۱۰. Jg., H. ۳, S. ۴۶-۵۵.

پروژه‌گاه علوم انسانی و مطالعات تربیتی

رتال جامع علوم انسانی

○ پیرامون استعداد ریاضی*

کلیدواژه‌ها: هوش؛ استعداد ریاضی؛ استعداد خاص؛ استعداد کلامی؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ مطالعه تطبیقی.

نویسنده سعی کرده است ضمن مقایسه نمرات درس ریاضی با درس زبان فرانسه و لاتین و همبستگی آنها با میانگین نمرات کارنامه، به اثبات رابطه «استعداد ریاضی» و «هوش» به پردازد. او با همین شیوه، موضوع همبستگی واضح و مستمر استعداد ریاضی را با دیگر استعدادهای علمی - هنری مورد بررسی قرار می دهد. او با طرح این سؤال که آیا می توان میان استعداد دیداری - هندسی و استعداد درک مسائل انتزاعی، تفاوتی قایل شد، به بیان شرایط پایه‌ای داشتن استعداد ریاضی می پردازد. او معتقد است شرایط «فعالیت خلاق ریاضی» را نمی توان بررسی نمود.

* Kommerell, V. (۱۹۲۸). *Ueber mathematische Begabung.* (Mathematical talent.) In: *Zeitschrift fuer Paedagogische Psychologie*, ۲۹. Jg., S. ۱۴۳-۱۷۱.

○ ○ ○

○ شناسایی و آموزش و پرورش استعداد‌های موسیقی*

کلیدواژه‌ها: شکل‌گیری مفهوم؛ پرسش؛ آزمون Bentley؛ تک بررسی؛ تربیت تیزهوش؛ تشخیص؛ اندازه‌گیری؛ استعداد موسیقی؛ آزمون؛ آزمون Seashore برای استعداد موسیقی؛ آلمان فدرال.

هدف از این گزارش، بحث و بررسی پیرامون عنوان فوق در ابعاد «مفهوم»، «تشخیص» و «پرورش» این استعداد می‌باشد. بدین منظور نتایج تجربی که در طول ۱۵ سال بر روی نمونه‌های مختلف و با شیوه‌های متفاوت بدست آمده است، ارائه می‌گردد. در نهایت پیشنهادهایی جهت شناسایی و آموزش مطلوب تیزهوشان دارای استعداد موسیقی ارائه می‌شود.

* Kormann, Adam. (۱۹۸۶). *Diagnose und Foerderung musikalisch Hochbegabter*. (Diagnosis and education of musical talent.) In: Amelang, Manfred (Hrg), Bericht ueber den ۳۵. Kongress der Deutschen Gesellschaft fuer Psychologie in Heidelberg., Goettingen u.a.: Hogrefe, S. ۲۶۳.

○ ○ ○

○ شیوه‌های شناسایی استعداد ورزشی*

کلیدواژه‌ها: کارآیی؛ روشهای تجربی؛ تربیت تیزهوش؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ تشخیص؛ ورزشهای رقابتی؛ تیزهوشی ورزشی؛ تشخیص استعداد؛ آلمان فدرال.

نویسنده براساس به کارگیری روشهای تجربی در زمینه قابل بررسی ورزشهای رقابتی و تداوم آن، سعی نموده است به ارائه شیوه‌ای مناسب جهت «تشخیص» و «گزینش» استعداد‌های ورزشی به‌پردازد. او پس از بررسی اجمالی مطالعات انجام شده، پیرامون «استعداد» به مشکل کسب تواناییهای جسمانی و نیز بهبود آن در رابطه با کارایی بهتر در آینده پرداخته و به صورت خاص به طرح مسئله «شیوه‌های اجرای آزمون» و «معیارهای مبنا» پرداخته است. وی در اینجا به تشریح ابعاد بررسی خود و نتایج حاصله می‌پردازد. بررسی مجدد نظرات در اصلاح روش گزینش استعدادها در این مقاله به صورت عرضی - یعنی براساس مقایسه شیوه‌ها مطرح شده - صورت گرفته است.

* Kraemer, Karl (۱۹۷۷). *Konzepte zur Talentsuche im Sport*. (Talent search methods in the sports.) Zugl.: Mainz, Univ., Diss., u.d.T. : Modell- Untersuchungen ueber ein Konzept zur Talentsuche fuer Ausdauerleistungen auf der Basis von trainingsabhaengigen und trainingsunabhaengigen Merkmalen. Ahrensburg b. Hamburg: Czwalina, ۱۳۶, XL S. Sportliche Dissertationen. Bd. ۱۲: Trainingslehre.

○ ○ ○

○ یک تیزهوشی منحصر به فرد و تحلیل روانشناختی آن*

کلیدواژه‌ها: تک بررسی؛ حافظه؛ استعداد ریاضی؛ تیزهوشی؛ محاسبه؛ استعداد خاص؛

موضوع مورد بررسی، کارایی ذهنی «گوتفرد روکله» (Gottfried Rueckle) ریاضیدان در زمینه حفظ اعداد و محاسبات ذهنی است. اینجا سعی می‌گردد کارایی مزبور براساس منابع ارجاعی، توصیف شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.

* Kroh, Oswald (۱۹۲۲). *Eine einzigartige Begabung und deren Psychologische Analyse*. (A unique giftedness and its psychological analysis.) Goettingen: Vandenhoeck u. Ruprecht, ۹۵ S.

○ ○ ○

○ پیرامون تغییراتی در رشد دانش آموزان با توجه به ارتباط استعداد‌های طراحی، عملی و شناختی*

کلیدواژه‌ها: پژوهش درباره تیزهوشی؛ روشهای تجربی؛ تیزهوشی؛ استعداد هنری؛ هوش عملی؛ پیشرفت تحصیلی؛ استعداد خاص؛ آلمان فدرال.

مقاله در تلاش است ارتباط بین سه استعداد «پیشرفت تحصیلی» و «هوش عملی» و «استعداد هنری» را به صورت روشنی ترسیم نماید. این سه استعداد بر مبنای معیارهایی چون آزمون‌ها، نمرات درسی و رتبه‌های مدرسه‌ای در مقاطع ابتدایی و راهنمایی تحصیلی همبستگی نسبتاً بالایی را نشان دادند، درحالی که در دبیرستان این همبستگی در حد صفر بود. این نتایج براساس نظریه افتراقی «گارت» و «برت» بیانگر این امر است که با افزایش سن، استعداد هوش عمومی به تدریج بر محور استعداد خاص

متبلور می‌گردد، بگونه ای که این استعدادها به تدریج از استعداد عمومی مستقل و مجزا می‌شوند.

- * Lienert, Gustav A; Gail, F.W. (۱۹۶۰). *Ueber entwicklungsveraenderliche Beziehungen zwischen zeichnerischer, praktischer und schulischer Begabung*. (On changes in pupils development regarding drawing, practical and "cognitive" talents.) In : Die Deutsche Schule, ۵۲.Jg., H. ۶, S. ۲۷۰-۲۷۵.

○ سازماندهی هوشی استعدادهای ریاضی در مقطع دبیرستان*

کلیدواژه‌ها: پژوهش درباره تیزهوشی؛ روان‌شناسی شناختی؛ استعداد ریاضی؛ ساختار هوش؛ جنبه های تشخیصی تربیتی؛ استعداد خاص؛ تیزهوشی.

موضوع این تحقیق گردآوری نتایج روانشناختی پیرامون مسئله مرزبندی و تشخیص استعدادهای ریاضی است. بدین منظور موارد زیر مجزا از هم مورد بررسی قرار می‌گیرند: سازمان هوش و میزان رشد ساختاری آن، تفاوت «پیشرفت تحصیلی» و «تسلط بر مسائل»، هوش عمومی، کارآیی در زمینه خاص، نیمرخ هوشی مثلاً، «آزمون ساختار هوشی» (IST) از «آمت‌هاور» (Amthauer). به عنوان نتیجه گیری تحقیق ادعا می‌شود که هر چند استعدادهای ریاضی به وضوح قابل تشخیص ولی تکوین آنها با شکوفایی عناصر هوش عمومی امکان پذیر است.

- * Mackuth, Teja (۱۹۸۱). *Intelligenzorganisation mathematischer Begabungen in der Sekundarstufe II*. (Intelligence oryanisation of mathematical talents in junior colleges.) In: Klauer, Karl J. u.a. (Hrg.), *Jahrbuch fuer Empirische Erziehungswissenschaften*, Duesseldorf: Schwann, S. ۹۷-۱۲۳.

○ تیزهوشی ریاضی و علوم*

کلیدواژه‌ها: شکل گیری مفهوم؛ تعریف؛ تشخیص زودرس؛ پژوهش درباره تیزهوشی؛ تیزهوشی؛ تشخیص؛ هوش؛ سن؛ استعداد ریاضی؛ استعداد علوم؛ استعداد خاص؛ آلمان شرقی (سابق).

در اینجا تعریف مفهوم «هوش» و «استعداد» براساس نظریه «کلیکس» (Klix) ۱۹۸۳ و ویژگیهای استعداد علوم - ریاضی و زمان مناسب تشخیص این استعداد خاص، مورد سؤال قرار می‌گیرد. به عنوان نمونه‌ای تجربی، از استنتاج قیاسی، دربرگیرنده عناصر شناختی، که زیربنای بسیاری از تواناییهای هوشی می‌باشند، استفاده شده است. این امر نشان می‌دهد که مزیت جوانان دارای استعداد «علوم - ریاضی» در مقابل دانشجویان با استعداد «عمومی» در حل قیاسی مسایل ریاضی، مشروط به روند پردازش اطلاعات است، که شامل «ساختار ادراک»، «شناخت نسبی» و «تجسم نسبت‌ها» - یعنی مقایسه آنها - می‌گردد. بدین ترتیب «شناخت زودرس استعداد ریاضی» امکان پذیر خواهد بود.

- * Meer, Elke van der (۱۹۸۵). *Mathematisch-naturwissenschaftlicheHochbegabung*. (Mathematical scientific giftedness.) In: *Zeitschrift fuer Psychologie*, ۱۹۳.Jg., H.۳, S. ۲۲۹-۲۵۸.

○ ماجرای غم انگیز نوابغ کندذهن. گزارشی غیر عادی پیرامون پژوهش درباره هوش*

کلیدواژه‌ها: خیالپردازی، تک بررسی؛ دانشمندان کندذهن؛ ناتوانان ذهنی؛ تیزهوشان؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ استعداد ریاضی؛ فیزیولوژی؛ برنامه رادیویی؛ استعداد خاص.

براساس مطالعات موردی در این برنامه رادیویی به پدیده و مسئله تک بعدی نوابغ کندذهن اشاره می‌گردد. نویسنده سعی دارد براساس یافته‌های جدید، رابطه بین «درخودماندگی کودکان» و ظهور نبوغ تک بعدی را به اثبات برساند.

- * Meissner, Toni (۱۹۸۶). *Die Tragodie der schwachsinnigen Genies. Ein ungewoehnlicher Beitrag zur Intelligenzforschung. Sendung am ۱۵. Juni ۱۹۸۶*. The tragedy about week-minded geniuses. An uncommon report on intelligence research. Sending, June ۱۵, ۱۹۸۶. Bayerischer Rundfunk. (Muenchen) Muenchen: Bayerischer Rundfunk, ۱۴ S. Diese unsere Welt.

○ پیرامون مسئله توانایی های حرکتی و اهمیت آن جهت تقویت استعداد*

کلیدواژه‌ها: پژوهش درباره تیزهوشی؛ آموزش تخصصی؛ تربیت تیزهوش؛ رشد جسمانی؛ رشد حرکتی؛ روانشناسی؛ تیزهوشی ورزشی. در اینجا مسئله تقویت استعداد ورزشی از زاویه دید جدیدترین پژوهشها درباره تیزهوشی، مورد بررسی قرار می‌گیرد، بر این اساس مفهوم «استعداد حرکتی» به عنوان زیر بنا مطرح می‌شود. نویسنده به موضوع از زوایای فیزیولوژیک، روان‌شناسی گشتالت و روان‌شناسی یادگیری می‌پردازد و در مسیر مطالعه به سؤالاتی در ارتباط با «تعریف»، «وراثت»، «استعداد حرکتی دوران بلوغ» و «نتایج آموزشی» پاسخ می‌دهد.

* Petersen, Ursel (۱۹۷۰). *Zum Problem der motorischen Begabung und seiner Bedeutung fuer die Talentfoerderung*. (On the problem of motor function abilities and its importance for the advancement of talent.) *Die Leibeseziehung*, ۱۹. Jg., H. ۵, S. ۱۵۶-۱۶۱.

○ جنسیت و ریاضیات*

کلیدواژه‌ها: تفاوت‌های جنسی؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ استعداد ریاضی؛ آلمان فدرال. نتایج بدست آمده «کامیلان بن‌بوا» (Camilla Benbow) و «جولیان استانلی» (Julian Stanley) روان‌شناسان آمریکایی از دانشگاه «جان هاپکینز» بالتیمور از تحقیقی بر روی ده هزار کودک ۱۳ تا ۱۵ ساله، بیانگر این امر است که به احتمال قوی، زنان در زمینه تفکر ریاضی، نسبت به مردان از استعداد کمتری برخوردارند.

* Randow, Thomas von (۱۹۸۱). *Das Geschlecht und die Mathematik*. (Sex and mathematics.) In: *Zeit*, ۰۹. ۰۱. ۸۱, H. ۳, S. ۳۷.

○ روان تشخیصی در پژوهش استعداد ورزشی به چه چیزی می‌تواند برسد؟*

کلیدواژه‌ها: پژوهش درباره تیزهوش؛ ورزشهای رقابتی؛ روان تشخیصی؛ استعداد خاص؛ تیزهوشی ورزشی. مورد مطالعه در این مقاله، محدوده «روان تشخیصی» براساس دوام اطلاعات و تجارب، جهت مسایل مربوط به پژوهش درباره استعدادها می‌باشد. براساس نظر مؤلف، در «روان تشخیصی» نظریه‌های متفاوت، شیوه‌های اجرا، روشهای گوناگون و نحوه کاربردهای فراوانی وجود دارد که با وجود همه اینها، محورهای اصلی مسایل اساسی لاینحل مانده است. گذشته از این، طرح سؤالات پیرامون «استعداد»، مشکلات خاصی را ایجاد می‌کند که با شیوه‌های متداول روان تشخیصی به سختی قابل حل می‌باشد. از این رو باید قبول نمود که روان تشخیصی، به‌ویژه در زمینه «تیزهوشی ورزشی»، تنها به صورت مشروط کاربرد دارد.

* Ruoff, Bernd A. (۱۹۸۰). *Was kann die psychologische Diagnostik fuer die Talentforschung im Sport leisten?* (What can the psychological diagnostic achieve for the talent research in sport) In: *Sportwissenschaft*, ۱۰. Jg., H. ۱, S. ۳۶-۴۵.

○ پیرامون مسئله شناسایی و پژوهش استعدادها*

کلیدواژه‌ها: تربیت تیزهوش؛ ورزشهای رقابتی؛ صفات شخصیت؛ تیزهوشی ورزشی؛ علوم ورزشی؛ تقویت استعداد؛ تشخیص استعداد؛ اثرات محیطی.

در این مقاله پس از بیان زیربنایی معنای شناسایی و پرورش استعداد در ورزشهای رقابتی؛ گزارشهای جدید در تربیت بدنی در این زمینه؛ مطرح و پیشنهادهایی جهت پژوهش‌های آتی ورزشی ارائه می‌گردد.

* Ruoff, Bernd A. (۱۹۷۹). *Zum problem der Talentsuche und-forschung*. (Talent search and research into talent.) In: *Gabler, Hartmut*

(Hrg.), Praxis der Psychologie im Leistungssport., Berlin u.a.: Bartels und Wernitz, S. ۱۶۰-۱۷۲.

○ ○ ○

○ بحثی ویژه، پیرامون فرآیندهای شناسایی تیزهوشان ریاضی*

کلیدواژه‌ها: پژوهش درباره تیزهوش؛ توانایی‌های شناختی؛ پیشرفت تحصیلی؛ استعداد ریاضی؛ ادراک؛ مطالعه تطبیقی، آلمان شرقی (سابق).

مقاله گزارشی است پیرامون آزمایشهایی که در زمینه تجزیه و تحلیل استنتاج منطقی صورت گرفته است. در اینجا نقش پیچیدگی مسایل در تشخیص تفاوت کارآیی تیزهوشان ریاضی، با دانشجویان باهوش عمومی، مورد بررسی قرار می‌گیرد. در نتیجه گیری می‌توان ادعا نمود که صفات ویژه، در فرآیند کسب آمادگی اولیه، به صورت مشخصی روند کارآمدی خاص دو گروه مورد مطالعه را، تعیین می‌نماید.

* Schwarz, Ch. (۱۹۸۶). *Zur Spezifik von Erkennungsprozessen bei mathematisch Hochbegabten.* (On the specific of recognizing processes of mathematical gifted.) In: Zeitschrift fuer Psychologie, ۱۹۴. Jg., H. ۱, S. ۷-۲۳.

○ ○ ○

○ پردازش اطلاعات در حل مسائل ریاضی توسط دانش‌آموزان تیزهوش*

کلیدواژه‌ها: روشهای تجربی؛ تربیت تیزهوش؛ تیزهوش؛ پردازش اطلاعات؛ استعداد ریاضی؛ حل مسئله؛ جنبه‌های فنی آزمون؛ مطالعه تطبیقی؛ مجمع جهانی؛ هلند.

هدف از این بررسی، تجزیه و تحلیل شیوه‌های پردازش اطلاعات توسط کودکان تیزهوش در مقایسه با کودکانی با استعداد عادی، در حل مسایل ریاضی است. شیوه کار بر روی اطلاعات، مستلزم کاربرد سه بخش «کسب اطلاع»، «اجرا» و «سنجش» توسط آزمودنی بود که با شیوه «تفکر آشکار» قابل نظارت بوده است. نتایج حاصله به وضوح پردازش بهتر، سریعتر و نتیجه بخش تر را توسط گروه آزمایشی دانش‌آموزان تیزهوش نشان داد. از این نتایج جهت اتخاذ شیوه‌های مناسب تر در تدریس ریاضیات به کودکان و نوجوانان تیزهوش بهره گرفته شده است.

* Span, Peter; Overtom – Corsmit, Ruth (۱۹۸۶). *Informationsverarbeitung beim mathematischen problemloesen durch intellektuell hochbegabte Schueler.* (Information processing of intellectually gifted students in solving mathematical problems.) In: Bundesminister fuer Bildung und Wissenschaft (Hrg.), Hochbegabung – Gesellschaft – Schule., Bad Honnef : Bock, S. ۲۵۲-۲۶۰.

○ ○ ○

○ ظرفیت محاسباتی فوق العاده یک فرد بردبار و کندذهن: گزارش پیگیرانه و انتقادی*

کلیدواژه‌ها: تک بررسی؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ دانشمند کندذهن؛ مطالعات طولی؛ مهارت حسابی؛ ایالات متحده.

این گزارش در مورد نتایج مطالعات طولی است که به توصیف موشکافانه وضعیت یک مرد بیمار ۵۵ ساله می‌پردازد. این بیمار عملاً فردی کندذهن و مبتلا به صرع بوده است ولی توانایی خارق العاده محاسباتی وی از سال ۱۹۵۵ تا ۱۹۷۷ توسط روانشناسان مورد بررسی قرار گرفته است. او قادر بوده است عمل ضرب، جذر و استخراج ریشه اعداد ۳ و ۴ رقمی را بدون کمک گرفتن از کسی در ظرف چند ثانیه انجام دهد. همین طور تاریخ روزهای قبل و بعد هفته را در طول یک قرن، در ظرف چند ثانیه بگوید. نتایج تحقیقات کالبد شکافی گسترش آشکار سلولهای یک غده مغزی را در پنجمین لایه از قشر مخ او نشان داد.

* Steinkopff, Wolfgang (۱۹۷۳). *Extraordinary calculating capacity of an imbecile patient: Report on follow-up and autopsy.* In: Psychiatrie, Neurologie und medizinische Psychologie, Jg. ۲۵, H. ۲, S. ۱۰۷-۱۱۶.

○ ○ ○

○ انگیزش و تأثیرات محیطی در ورزشکاران نمونه. ارزیابی یک همه‌پرسی از آلمانی‌های شرکت‌کننده در المپیک مکزیک*
 کلیدواژه‌ها: روشهای تجربی؛ پرسشنامه؛ انگیزش؛ بازیهای المپیک؛ استعداد خاص؛ تیزهوشی ورزشی؛ تأثیرات محیطی؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ آلمان فدرال.

با ارائه پرسشنامه‌ای از ورزشکاران آلمان فدرال، شرکت‌کننده در المپیک ۱۹۶۸ مکزیک، سؤالات زیر به عمل آمده است:
 ۱. چه کسی انگیزه فعالیت ورزشی را در آنان ایجاد نمود، ۲. از چه سنی فعالیت ورزشی خود را آغاز نموده‌اند، ۳. از چه سنی در بازیهای قهرمانی شرکت جسته‌اند، ۴. آیا کسی از نزدیکانشان در زمینه ورزش فعالیت دارد؟، ۵. آیا قصد دارند فرزندان خود را نیز به فعالیت ورزشی بکشانند؟ ۶. آیا می‌خواهند براساس کارآیی ورزشی خود، کودکان خود را نیز به جرگه همان ورزش بکشانند. از ۲۹۲ قهرمان شرکت‌کننده، ۲۳۲ نفر (۷۹٪) به این پرسشنامه پاسخ دادند. که در جمع‌بندی مشخص شد در سنین نوجوانی این ورزشکاران به شدت تحت تأثیر والدین خود و در سنین بالاتر از سوی دوستان و مدرسه بوده‌اند. همینطور از بین هر ۹ خانواده، یک نفر سابقه فعالیت ورزشی در بازیهای قهرمانی داشته است.

* Streubuehr, Juergen. (۱۹۷۱). *Motivierung und Umwelteinfluss bei Spitzensportlern. Auswertung einer Fragebogenaktion bei den Olympiateilnehmern der BRD in Mexiko.* (Motivation and environmental influence on top sportsmen. Interpretation of survey amongst West German participants in the Mexican Olympics.) In: Sportunterricht, ۲۰. Jg., H. ۱۱, S. ۳۷۴-۳۷۸.

○ استعداد پژوهی - تقویت استعداد. جمع‌بندی موقعیت گروههای نخبه و دانش‌آموزان نمونه در شبانه روزیها*
 کلیدواژه‌ها: تربیت فرامدرسه‌ای؛ تربیت تیزهوش؛ منابع؛ برنامه‌ها؛ ورزشهای رقابتی؛ مدرسه؛ تیزهوشی ورزشی؛ تقویت استعداد؛ تمرین؛ آلمان فدرال.

هدف از این بررسی تعیین موقعیت فعالیت ایالات آلمان فدرال، پیرامون آینده‌نگری و برنامه‌ریزی و شناسایی استعداد‌های ورزشی و آموزش آنان برای بازیهای قهرمانی است. قبل از هر چیز گروههای آموزشی مدارس و اتحادیه‌های ورزشی که در برگیرنده گروههای «سرآمد» و همینطور «کارآمد» می‌باشند و نیز کاربرد عملی «برنامه کلی شناسایی و پرورش استعدادها» توصیف و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. در کنار این نگرش کلی به امر ورزش، آماده‌سازیهای خاص تک‌تک ایالات، مورد توجه ویژه قرار دارد.

* *Talentsuche - Talentfoerderung. Eine Bestandsaufnahme unter besonderer Beruecksichtigung der Foerdergruppen (Leistungsgruppen) und Internate.* (Talent seeking-talent advancement. A summary of the situation with special consideration to target groups (performance orientated) and boarding schools.) Deutscher Sportbund. Bundesausschuss zur Foerderung des Leistungssports Frankfurt: Deutscher Sportbund, ۱۹۷۳, ۷۱ S.

○ ملاحظات انتقادی در پژوهش استعداد و تعلیم و تربیت افراد مستعد*
 کلیدواژه‌ها: طیف تحولی؛ جوانی؛ تربیت تیزهوش؛ رشد جسمی؛ انتقاد؛ تیزهوشی ورزشی؛ تقویت استعداد؛ تشخیص استعداد؛ آلمان فدرال؛ اتحاد شوروی (سابق).

در این گزارش، پس از یک بیان مقدماتی، وجود خلاءهایی را در پرورش استعداد‌های ورزشی در دوران معاصر - براساس نتایج حاصله از بررسی این مسئله در شوروی سابق - مطرح، و به مورد سؤال بودن تعیین استعداد خاص ورزشی در کودکان، اشاره می‌نماید. با ذکر نمونه‌هایی در رشته‌های «شنا» و «کشتی» جهت تأیید این فرضیه که هر چه زودتر «استعداد» شناخته شود، بهمان نسبت فرد منزوی و محدود تربیت می‌شود، به کار می‌رود. این فرضیه که: «آمادگی همه جانبه یک جوان با استعداد، سبب طی مسیر کوتاهتری جهت رسیدن به یک کارآیی بالا و تخصصی می‌گردد»، زیربنای تجزیه و تحلیل موقعیت بهترین قهرمانان ورزشی جهان قرار گرفته است. (بر مبنای سن قهرمانی شرکت‌کنندگان در المپیادهای ۱۹۵۲ تا ۱۹۷۶) براساس یک محاسبه، با توجه به

لیست نفرات شاخص در رشته های پرتاب «نیزه» و «دیسک» در گروه مردان، درجه بالایی از تغییرات و نوسانات ملاحظه گردید. مقاله در نهایت، ملاحظات جبهه کاهش حذف ریزش تدریجی جوانان با استعداد ورزشی دارد.

* Tschiene, Peter (۱۹۷۹). kritische ueberlegungen Zur Talentsucheund-foerderung. (critical considerations on the talent search and on the education of the talented) In: *Leistungs sport*, ۹. Jy, ۱۹۷۹, H. ۳, S. ۱۵۸-۱۶۶.

○ ○ ○

○ استعداد‌های ورزشی و پرورش آنها*

کلیدواژه‌ها: تربیت تیزهوشی؛ رشد شخصیت؛ روانشناسی؛ تیزهوشی ورزشی؛ تقویت استعداد؛ تشخیص استعداد؛ تمرین. در این مقاله پس از بیان نظریاتی پیرامون امکانات و مرزهای روانشناسی پرورش استعدادها، مسایل مربوط به گزینش استعداد مورد بررسی قرار می‌گیرد. در بخش دوم مقاله، نویسنده به ابعاد شخصیتی ورزشکاران و نقش مربی، به عنوان مفسر موفقیت و شکست می‌پردازد.

* Vanek, Miroslaw (۱۹۷۹). Sportliche Talent und ihre Foerderung. (Forstering sporting talents.) In: *Leistungssport*, ۹. Jg., H.۳, S. ۱۶۸-۱۷۱.

○ ○ ○

○ پیرامون ویژگی‌های جوانان مستعد در ریاضی و علوم*

کلیدواژه‌ها: روشهای تجربی؛ ترجیح شغلی؛ پرسش از والدین؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ فهرست علائق؛ استعداد ریاضی؛ صفات شخصیت؛ ریشه اجتماعی؛ پیشرفت تحصیلی؛ آلمان شرقی (سابق). در این مقاله گزارش مؤلف را پیرامون یک بررسی تطبیقی در ارتباط با وضعیت ۱۰۴ عضو انجمن ریاضی یک مدرسه با گروه مقایسه‌ای از دانش‌آموزان کلاسهای مخصوص زبان روسی پیشرفته و همچنین دانش‌آموزان کلاسهای ویژه برای افراد با استعداد ریاضی ملاحظه می‌کنیم؛ که در آن ترجیح شغل و فهرست علائق فرد در مقایسه با نمرات دروس اصلی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

* Weiss, Volkmar (۱۹۸۱). *Zur Charakteristik von mathematisch-naturwissenschaftlich begabten jugendlichen*. (Characteristics of mathematically and scientifically talented youth.) In: Mehlhorn, Hans-Georg (Hrg.), *Die Vorbereitung der Jugend auf die Meisterung des wissenschaftlich-technischen Fortschritts.*, Leipzig: Zentralinstitut fuer Jugendforschung, S. ۲۹-۳۴.

○ ○ ○

○ نبوغ و استعداد در موسیقی*

کلیدواژه‌ها: تعریف؛ نبوغ؛ تاریخ؛ استعداد ریاضی؛ موسیقیدان؛ استعداد خاص؛ استعداد؛ پژوهش درباره تیزهوش. این نوشته تلاشی است جهت تفکیک و مرزبندی تعریف «نبوغ» و «استعداد» در زمینه موسیقی، لذا «استعداد» به عنوان کارآیی اصلی در یک زمینه خاص از «نبوغ» به عنوان تلاشی فراگیر و تام متمایز می‌گردد. تعاریف ذکر شده براساس هر یک از اجزاء و مراحل گوناگون آفرینندگی در موسیقی و نیز بزرگان تاریخ موسیقی صورت گرفته است.

* Westphal, Kurt (۱۹۷۷). *Genie und Talent in der Musik*. (Genius and talent in music.) Regensburg: Bosse, ۱۴۱ S. Bosse Musik Paperback. ۱۱.

○ ○ ○

○ تقویت استعداد در بلغارستان*

کلیدواژه‌ها: تربیت تیزهوش؛ ورزشهای رقابتی؛ تیزهوشی ورزشی؛ تقویت استعداد؛ بلغارستان. در چارچوب این گزارش، که از یک سفر پژوهشی به بلغارستان ارائه شده است، سازمان ورزشی و نظام تقویت استعداد این

کشور بطور فشرده ترسیم گردیده است.

* Wolf, Norbert; Ochs, Wolfram; Ehrich Dieter (۱۹۷۸). *Talentfoerderung in Bulgarien. Bericht vom Informationsbesuch einer Delegation des Deutschen Sportbundes (DSB) vom ۱۹.-۲۴. Juni ۱۹۷۸ in Sofia, Stara Sagora und Burgas.* (Fostering talent in Bulgaria. Report on a visit of a german sports association delegation to Sofia, Stara Sagora und Burgas between the ۱۹th and ۲۴th of June in ۱۹۷۸) In: *Leistungssport*, ۸. Jg., H. ۴, S. ۳۲۵-۳۲۸.

○ ○ ○

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی